

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Страхові послуги»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування/072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну
науковий ступінь і вчене звання
посада

Соколова Альона Миколаївна
к.е.н., доцент

доцент кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	+38-050-168-81-03
Електронна адреса	alenaniksokolova@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.fin.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок з питань організації страхової діяльності, її фінансового забезпечення, особливостей механізму проведення страхових послуг на основі чинної нормативно-правової бази з урахуванням особливостей галузей, видів, форм, принципів та систем страхування в умовах відповідного державного регулювання.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 16 год., практичні заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції, практичні заняття з елементами дискусії, ділової гри, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання - індивідуальна дослідно-аналітична діяльність студентів щодо підготовки презентацій, рефератів; виконання творчих робіт; виїзні заняття.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність знань з навчальних дисциплін «Вступ до фаху», «Основи фінансів», «Страховання»
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності. ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

інтерпретувати отримані результати. ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення. ПР24. Володіти цифровими технологіями у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	СК14. Здатність застосовувати цифрові технології у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
---	---

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Страхова послуга як економічна категорія та товар на страховому ринку. Особливості проведення страхових послуг у особистому страхуванні.		
ТЕМА 1. Страхові послуги та особливості їх реалізації.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань - Соціально-економічна сутність страхової послуги як специфічного продукту страхової діяльності у порівнянні з іншими видами послуг. - Соціально-економічна сутність страхової послуги як специфічного товару та його характерні ознаки. - Економічна необхідність надання страхових послуг як засіб компенсації збитків у результаті страхового випадку. - Місце і роль страхових послуг у формуванні структури страхового ринку України. - Характеристика впливу внутрішніх факторів на формування попиту на страхові послуги. - Характеристика впливу зовнішніх факторів на формування попиту на страхові послуги. - Характеристика впливу внутрішніх факторів на формування пропозиції на страхові послуги. - Характеристика впливу зовнішніх факторів на формування пропозиції на страхові послуги. - Особливості купівлі-продажу страхових послуг в умовах фінансової кризи в Україні. - Можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду використання страхової реклами.
ТЕМА 2. Порядок укладання і ведення страхової угоди.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань - Характеристика активів страхових фондів і страхових резервів як сегмента фінансового ринку України, різниця між ними, джерела їх формування, порядок, умови і напрями використання. - Напрями удосконалення фінансових та правових відносин між сторонами страхового договору. - Посилення ролі та значення укладання страхової угоди для забезпечення страхового захисту майнових інтересів. - Характеристика сукупності суттєвих, звичайних і додаткових умов, які визначаються сторонами страхової угоди та складають її зміст. - Призначення страхового полісу та його характеристика як форми договору страхування. - Сутність, призначення андерайтингу та порядок його проведення. - Особливості практичної реалізації етапів укладання страхової угоди в Україні в умовах фінансової кризи. - Сутність та призначення страхового ризик-

		менеджменту. 9. Комплексний вплив страхових і застрахованих ризиків на поетапний процес укладання страхової угоди. 10. Характеристика та специфічні ознаки існуючих систем страхового забезпечення.
ТЕМА 3. Страхування життя і пенсій.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Соціально-політична спрямованість страхування життя і пенсій в Україні. 2. Характерні ознаки страхування життя. 3. Особливості обліку страхових резервів і оподаткування доходів від страхування життя. 4. Спільні риси, відмінності та умови проведення обов'язкового і добровільного особистого страхування. 5. Порядок та умови страхування дітей. 6. Позитивні та негативні риси існуючого стану страхування життя і пенсій. 7. Сучасний стан та перспективи розвитку страхування життя. 8. Сучасний стан та перспективи розвитку страхування пенсій. 9. Зарубіжний досвід страхування життя і пенсій громадян та можливості його застосування в Україні.
ТЕМА 4. Страхування від нещасних випадків.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Економіко-правові відносини з приводу надання страхових послуг зі страхування від нещасних випадків. 2. Сутність, призначення та порядок проведення індивідуального страхування громадян від нещасних випадків. 3. Сутність, призначення та порядок проведення колективного страхування від нещасних випадків. 4. Сутність, призначення та порядок проведення державного обов'язкового страхування від нещасних випадків. 5. Порядок та умови страхування від нещасних випадків різних категорій страхувальників, його переваги та недоліки. 6. Критичний аналіз умов страхування від нещасних випадків дітей, школярів, інших категорій страхувальників. 7. Особливості проміжних виплат протягом дії договору страхування від нещасних випадків. 8. Перелік та обґрунтування умов, за яких проміжні виплати протягом дії договору страхування від нещасних випадків не виплачуються. 9. Порядок та умови страхування від нещасних випадків громадян, що виїжджають за кордон. 10. Переваги, недоліки та перспективи розвитку страхування від нещасних випадків в Україні.
ТЕМА 5. Медичне страхування.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Місце і роль медичного страхування у системі страхового захисту громадян. 1. Необхідність і значення медичного страхування. 2. Посилення ролі медичного страхування як складової державних фінансів для реалізації соціально-економічних програм Уряду України. 3. Особливості медичного страхування та порядок його проведення в Україні. 4. Необхідність удосконалення страхових відносин між суб'єктами медичного страхування в умовах фінансової кризи в Україні.

		5. Характеристика зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на розвиток медичного страхування в Україні в умовах фінансової кризи. 6. Порівняння варіантів оплати медичних послуг при наявності страхового полісу, їх переваги та недоліки. 7. Існуючий стан та перспективи розвитку медичного страхування в Україні. 8. Зарубіжний досвід проведення медичного страхування та можливості його запровадження в Україні.
Модуль 2. Порядок проведення страхових послуг у різних галузях господарювання.		
ТЕМА 6. Страхування підприємницьких ризиків.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Сутність страхового захисту по договорах страхування підприємницьких ризиків. 2. Сфери застосування обов'язкового та добровільного страхування підприємницьких ризиків. 3. Характеристика, обґрунтування та логіка конкретних об'єктів обов'язкового та добровільного страхування підприємницьких ризиків. 4. Роль страхування у забезпеченні страхового захисту підприємницької діяльності. 5. Порядок визначення обсягу відповідальності страховика при страхуванні підприємницьких ризиків. 6. Порядок та умови страхування відповідальності товаровиробників. 7. Переваги та недоліки страхування відповідальності товаровиробників та відповідальності роботодавців. 8. Характеристика ризиків та страхових випадків за договорами страхування відповідальності за забруднення навколишнього середовища. 9. Існуючий стан та перспективи розвитку страхування підприємницьких ризиків в Україні. 10. Зарубіжний досвід страхування підприємницьких ризиків та можливості його застосування в Україні.
ТЕМА 7. Сільськогосподарське страхування.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Соціально-економічна сутність та необхідність обов'язкової форми сільськогосподарського страхування. 2. Характеристика процесу організації роботи страхової компанії по укладанню договорів сільськогосподарського страхування. 3. Особливості визначення розміру збитків та суми страхового відшкодування при страхуванні врожаю сільськогосподарських культур і сільськогосподарських тварин, порядок оцінювання ризиків. 4. Порядок визначення збитків при страхуванні багаторічних насаджень та причини, що гальмують укладання цього виду страхових угод. 5. Умови і порядок страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств. 6. Особливості оцінки сільськогосподарських ризиків. 7. Існуючий стан та перспективи розвитку сільськогосподарського страхування в Україні. 8. Переваги і недоліки сільськогосподарського страхування в Україні. 9. Економіко-правові відносини між суб'єктами сільськогосподарського страхування.
ТЕМА 8. Страхування технічних ризиків.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Поглиблення соціально-економічного змісту і посилення ролі страхування технічних ризиків. 2. Сфери застосування обов'язкового та добровільного страхування технічних ризиків.

	самостійної роботи; тестування	3. Характеристика, обґрунтування та логіка конкретних випадків обов'язкового та добровільного страхування технічних ризиків. 4. Причини відмови від страхування післяпускових гарантійних зобов'язань. 5. Порядок та умови страхування машин від поломок. 6. Порядок та умови страхування електронної техніки. 7. Випадки відмови страховика у відшкодуванні збитків по кожному з об'єктів страхування технічних ризиків. 8. Причини гальмування розвитку страхування технічних ризиків в Україні. 9. Існуючий стан та перспективи розвитку страхування технічних ризиків в Україні. Особливості оцінки технічних ризиків. 10. Зарубіжний досвід страхування технічних ризиків та можливості його застосування в Україні.
ТЕМА 9. Страхування кредитних і фінансових ризиків.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Необхідність та призначення страхування фінансових і кредитних ризиків. 2. Сутність страхового захисту по договорах страхування кредитних і фінансових ризиків. 3. Поглиблення соціально-економічного змісту і посилення ролі страхування кредитних і фінансових ризиків. 4. Характеристика, обґрунтування та логіка конкретних випадків обов'язкового та добровільного страхування кредитних і фінансових ризиків. 5. Проблеми та перспективи розвитку депозитного страхування в Україні. 6. Характеристика і оцінка ризиків при страхуванні відповідальності кредитора і позичальників. 7. Зарубіжний досвід страхування біржових ризиків. 8. Зарубіжний досвід страхування кредитних ризиків та можливості його запровадження в Україні. 9. Проблеми та перспективи розвитку депозитного страхування в Україні. 10. Зарубіжний досвід страхування біржових ризиків.
ТЕМА 10. Автотранспортне страхування.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Сутність страхового захисту по договорах автотранспортного страхування. 2. Поглиблення соціально-економічного змісту і посилення ролі автотранспортного страхування. 3. Сфери застосування обов'язкового та добровільного автотранспортного страхування. 4. Характеристика видів страхових договорів у автотранспортному страхуванні. 5. Оцінка ризиків при страхуванні «авто-каско повне» та «авто-каско часткове», порядок документального оформлення покриття збитків у кожному випадку. 6. Особливості страхових правовідносин з приводу страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту. 7. Соціально-економічні передумови та можливості розширення сфери проведення автотранспортного страхування в Україні. 8. Зарубіжний досвід автотранспортного страхування та можливості його застосування в Україні. 9. Міжнародна система «Зелена карта», сфера її застосування. 10. Існуючий стан та перспективи розвитку

		автотранспортного страхування в Україні.
ТЕМА 11. Морське страхування.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Особливості страхових правовідносин з приводу морського страхування. 2. Місце і роль морського страхування у транспортному страхуванні. 3. Особливості організації діяльності страхових компаній при страхуванні морських ризиків. 4. Характеристика видів страхових договорів у морському страхуванні. 5. Порядок оцінювання морських ризиків. 6. Порядок оцінювання збитків за договорами морського страхування. 7. Юридичний статус, права, обов'язки та джерела фінансування клубів взаємного страхування. 8. Види коносаментів, їх зміст, призначення та порядок оформлення. 9. Сутність, призначення та порядок страхування морських суден (КАРГО). 10. Необхідність, сутність, порядок та проблемність для України перестрахування морських ризиків.
ТЕМА 12. Авіаційне страхування.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Місце і роль авіаційного страхування у транспортному страхуванні. 2. Особливості страхових правовідносин з приводу авіаційного страхування. 3. Особливості організації діяльності страхових компаній при страхуванні авіаційних ризиків, її позитивні риси і недоліки. 4. Порядок оцінки авіаційних ризиків. 5. Порядок страхування пасажирських повітряних перевезень. 6. Страховий захист членів екіпажу повітряного судна. 7. Страховий захист пасажирів від нещасних випадків на авіаційному транспорті. 8. Порядок та умови страхування відповідальності власників повітряних суден. 9. Порядок оцінки збитків за договорами авіаційного страхування. 10. Сутність, призначення та порядок страхування повітряних суден (КАРГО).
ТЕМА 13. Страхування майна і відповідальності громадян.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Поглиблення соціально-економічного змісту і посилення ролі страхування майна та відповідальності громадян. 2. Характеристика та порядок оцінки об'єктів страхування майна, що належить громадянам. 3. Порядок та умови страхових виплат по договорах страхування майна та відповідальності громадян. 4. Особливості надання страхових послуг громадянам – власникам майна. 5. Умови та порядок страхування тварин, що належать громадянам. 6. Особливості страхових правовідносин з приводу страхування відповідальності власників будинків. 7. Особливості надання страхових послуг громадянам – власникам домашніх тварин. 8. Специфіка визначення страхових сум та порядку виплати страхових відшкодувань по договору страхування відповідальності власників собак.

		9. Сутність, необхідність і значення страхування професійної відповідальності. 10. Зарубіжний досвід страхування майна громадян та можливості його запровадження в Україні.
--	--	--

Інформаційні джерела

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. Відомості Верховної ради України, Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-15>.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 17.09.2019р. №1069-2. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>
3. Про страхування : Закон України № 1909-IX від 29.10.2022. Відомості Верховної Ради України. 2022. Введення в дію 01.01.2024 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
4. Про страхування : Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 18, ст. 78. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
5. Базилевич В.Д. Страхування : підручник. Київ: Знання. 2018. 1019 с.
6. Внукова Н.М. Страхування: теорія та практика: навчально-методичний посібник рекомендовано Мін. освіти. Харків: Бурун Книга, 2018. – 376 с.
7. Говорушко Т. А. Страхові послуги : 3-тє видання. Навч.посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 376 с.
8. Говорушко Т. А., Стецюк В. М. Страхування: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. напряму підгот. 6.030508 «Фінанси і кредит». Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. Львів: Магнолія. 2018. 323 с.
9. Дем'янчук М. А. Страхові послуги: практикум для студентів економічних спеціальностей першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Одеса: Одес. нац. ун. ім. І.І. Мечникова, 2021. 105 с.
10. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М.. Страхування : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет. 2020. 350 с.
11. Клапків Ю.М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
12. Кропельницька С. О., Плец І. І. Страхові послуги : навч. посібник для студентів напряму підготовки 6.030508 “Фінанси і кредит”. Івано-Франківськ: ДВНЗ Прикарпатський національний ун-т ім. В. Стефаника, 2013. 390 с.
13. Луньова К. О., Соколова А. М. Роль страхування та обов'язки страховиків в умовах воєнного часу.. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: збірник матеріалів XLV Міжнародної наукової студентської конференції (Полтава, 13-14 квіт. 2022 року): Полтава: ПУЕТ, 2022. С.106-108 .
14. Ляшкова Н. О., Соколова А. М. Тенденції та перспективи розвитку кібер-страхування в умовах цифровізації. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: тези доповідей XLVI Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2022 рік (м. Полтава, 25 квітня 2023 р.). Полтава : ПУЕТ, 2023. 736 с. С.124-127.
15. Макаренко В. І., Соколова А. М. Проблеми та перспективи розвитку ринку страхування життя в Україні в умовах цифрової економіки. Наука і молодь у XXI сторіччі : збірник тез доповідей Всеукраїнської молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 30 листопада 2022 року). Полтава : ПУЕТ, 2022. 167 с. С.125-128
16. Муренко К. С., Соколова А. М. Кіберстрахування: перспективна можливість розвитку страхового ринку України. Наука і молодь у XXI сторіччі : збірник тез доповідей Всеукраїнської молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 30 листопада 2022 року). Полтава : ПУЕТ, 2022. 167 с. С.128-131
17. Національний банк України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
18. Плиса В.Й. Страхування : підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ : Каравела. 2019. 512 с.
19. Соколова А. М. Страхова екосистема України як перспектива розвитку страхового ринку в умовах діджиталізації. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах: збірник матеріалів IV Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції (м. Полтава, 20-21 квітня 2023 р.). Полтава : ПУЕТ, 2023.
20. Соколова А.М. Перспективи розвитку ринку страхових послуг України. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Полтава, 9-10 квітня 2020 р.) Полтава: ПУЕТ, 2020. С. 87-90.
21. Соколова А.М., Бойко Ю.В. Тенденції розвитку світового ринку страхових послуг. Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції (Ужгород, 18 листопада 2020 р.). Ужгород: УжНУ, 2020. С. 186-188.

22. Соколова А.М., Гапон Т.О. Перспективи розвитку ринку страхових послуг в умовах цифровізації. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року). Полтава : ПУЕТ. 2021. С. 209-212.
23. Соколова А.М., Кучменко М.О. Цифровізація страхового ринку: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні. Проривні інновації на страховому ринку України: Збірник матеріалів V Міжн. науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 27 жовтня 2021 року). Київ : КНЕУ. 2021. С. 81-86.
24. Сосновська О.О. Страхування: навчальний посібник. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 2021. 328 с.
25. Страхові послуги: навч. посібник / Д. І. Дема, О. М. Віленчук, І. В. Дем'янюк; за заг. ред. Д. І. Деми. [3-тє вид., стереотипне]. Київ: Алерта 2017. 526 с
26. Страхові послуги: Підручник /С.С. Осадець, Т.М. Артюх, О.О. Гаманкова та ін.; кер авт. кол. С.С. Осадець і Т.М. Артюх. Київ: КНТЕУ, 2007. 464 с.
27. Супрун А.А., Зайченко Т.О. Страхові послуги : навч. посібник. Львів : Магнолія-2006, 2015. 248 с.
28. Шишпанова Н. О. Страхові послуги: курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінансів, банківської справи та страхування» денної форми навчання. Миколаїв: Миколаївський національний аграрний університет. 2020. 112 с.
29. FORINSURER [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://forinsurer.com/>
30. Sokolova A., Hasii O., Tymoshenko O., Pedchenko N. Current trends in the development of Ukraine's insurance market in digitadization conditions. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2022. № 1 (105). С. 47-60.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- 1) виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.
- 2) здійснення тестового контролю знань студентів за допомогою програмного засобу «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyuosvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadoklikvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf> .

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhakadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-prozapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf .

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahomneformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.
Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravylavyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>
 Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf
 Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
Політика підтримки учасників освітнього процесу:
 Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>
 Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmenupovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
 Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується:

<i>Види робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (2 балів); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (2 балів); виконання навчальних завдань (4 балів); завдання самостійної роботи (2 балів); тестування (5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-13): відвідування занять (2 балів); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (2 балів); виконання навчальних завдань (4 балів); завдання самостійної роботи (2 балів); тестування (5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Проходження освітнього курсу «Кризові комунікації» на платформі Дія.Освіта	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка за шкалою ЄКТС</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни